

ZEKÂT

MALIN ARINDIRILMASI

قَالَ عَبْدُ اللَّهِ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: ”بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ شَهَادَةِ
أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ وَأَقَامِ الصَّلَاةَ وَآتِ الزَّكَاةَ
وَحَجِّ الْبَيْتِ وَصَوْمِ رَمَضَانَ.“

Abdullah (b. Ömer) tarafından nakledildiğine göre,
Resûlullah (sav) şöyle buyurmuştur:

“İslâm beş esas üzerine kurulmuştur: Allah’tan başka ilâh olmadığına ve
Muhammed’in Allah’ın kulu ve Resûlü olduğuna şahitlik etmek, namazı dosdoğru
kılmak, zekât vermek, Kâbe’yi hacetmek ve Ramazan orucunu tutmak.”

(M113 Müslim, İmân, 21)

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: ... فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
”إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَفْرِضِ الزَّكَاةَ إِلَّا لِطَيِّبٍ مَا بَقِيَ مِنْ أَمْوَالِكُمْ...“

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
”مَا نَقَصَتْ صَدَقَةٌ مِنْ مَالٍ...“

عَنْ أَبِي مَالِكٍ الْأَشْعَرِيِّ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ:
”...الزَّكَاةُ بُرْهَانٌ...“

عَنْ كَعْبِ بْنِ عُجْرَةَ قَالَ: قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ ﷺ :
”...وَالصَّدَقَةُ تُطْفِئُ الْخَطِيئَةَ كَمَا يُطْفِئُ الْمَاءُ النَّارَ...“

İbn Abbâs'tan nakledildiğine göre... Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur: “Allah, zekâtı ancak mallarınızın kalan kısmını temizlemek için farz kıldı...”

(D1664 Ebû Dâvûd, Zekât, 32)

Ebû Hüreyre'den nakledildiğine göre, Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur: “Sadaka/zekât vermek, maldan hiçbir şey eksiltmez...”

(M6592 Müslim, Birr, 69)

Ebû Mâlik el-Eş'arî'den nakledildiğine göre, Allah Resûlü (sav) şöyle buyurmuştur: “...Zekât, (kişinin Müslümanlığının) bir delilidir...”

(İM280 İbn Mâce, Tahâret, 5)

Kâ'b b. Ucre diyor ki: “Allah Resûlü (sav) bana şöyle buyurdu: ‘Sadaka/zekât vermek, suyun ateşi söndürdüğü gibi hataları yok eder...’”

(T614 Tirmizî, Cum'a, 79; İM4210 İbn Mâce, Zühd, 22)

Veda haccı öncesiydi. Resûl-i Ekrem, yakın dostlarından Ebû Musa el-Eş'arî ve Muâz b. Cebel'i Yemen bölgesine göndermeye karar verdi. Onları çağırıp durumu anlattıktan sonra şu tavsiyelerde bulundu: “Kolaylaştırın, zorlaştırmayın! Müjdeleyin, nefret ettirmeyin!”¹

Ardından Muâz'a döndü ve dinî emirler hususunda şöyle buyurdu: “*Sen Ehl-i kitap (hıristiyan) olan bir topluluğa gidiyorsun. Onları önce Allah'tan başka ilâh olmadığını ve benim O'nun elçisi olduğumu kabule davet et. Bu konuda itaat ederlerse, onlara günde beş vakit namazın farz olduğunu haber ver. Buna da itaat ederlerse Allah'ın kendilerine zekâtı farz kıldığını ve zekâtın zenginlerinden alınıp fakirlerine dağıtılacağını haber ver. Bunu da kabul ederlerse kendilerinden zekât al. Ancak zekât tahsil ederken mallarının en değerlisini alma! Mazlum kimselerin bedduasından da sakın. Çünkü Allah ile mazlumun duası arasında perde yoktur.*”²

Bütün semavî dinlerde muhtaç insanların korunmasına yönelik bazı tedbirlerin alındığı ve zekâtın emredildiği görülmektedir.³ Tevrat'ta yabancılara, öksüzlere ve dul kadınlara zekât verilmesinin gerekliliği vurgulanırken,⁴ İncil'de zekât vermenin ahlâkî görevler gibi gerekli olduğu anlatılmaktadır.⁵ Kur'ân-ı Kerim'de de yahudilerin zekât vermekle yükümlü tutuldukları,⁶ Hz. İbrâhim, Hz. İshak, Hz. Yakub ve Hz. İsa gibi çeşitli peygamberlere de zekât ibadetinin emredildiği bildirilmektedir.⁷

Kur'ân-ı Kerim'de müşriklerden söz edilirken, “*Tevbe edip namazı kılar ve zekâtı verirlerse, artık onlar sizin din kardeşlerinizdir.*”⁸ buyrulması, zekâtın Müslüman olmanın en belirleyici unsurlarından biri olduğunu göstermektedir. Nitekim Hz. Peygamber de zekâtı İslâm'ın beş temel esasından biri olarak değerlendirmiş ve şöyle buyurmuştur: “*İslâm beş esas üzerine kurulmuştur: Allah'tan başka ilâh olmadığına ve Muhammed'in Allah'ın kulu ve Resûlü olduğuna şahitlik etmek, namazı dosdoğru kılmak, zekât vermek, Kâbe'yi haccetmek ve Ramazan orucunu tutmak.*”⁹

Kur'ân-ı Kerim'in Mekke'de nâzil olan âyetlerinde zekâta vurgu yapılması, risâletin ilk dönemlerinden itibaren konunun önemsendiğini göstermektedir.¹⁰ Nitekim Ca'fer b. Ebû Tâlib Habeşistan kralı Necâşî ile konuşmasında da Peygamber Efendimizin insanlara zekât vermeyi tavsiye

¹ B4342 Buhârî, Meğâzî, 61.

² M121 Müslim, İmân, 29; B1496 Buhârî, Zekât, 63.

³ Beyyine, 98/5.

⁴ Kitâb-ı Mukaddes, Tesniye, 26/12; Kitâb-ı Mukaddes, Levililer, 27/30.

⁵ Kitâb-ı Mukaddes, Luka, 11/42.

⁶ Bakara, 2/83; Mâide, 5/12.

⁷ Enbiyâ, 21/72-73; Meryem, 19/31.

⁸ Tevbe, 9/11.

⁹ M113 Müslim, İmân, 21.

¹⁰ Neml, 27/3; Rûm, 30/39; Lokman, 31/4.

ettiğini belirtmiştir.¹¹ İlk dönemlerden itibaren sahâbe, bu ibadeti kısmen de olsa uygulamışlardı. Ancak Mekke döneminde henüz zekâtın farz oluşuna, hangi mallardan, ne kadar, ne zaman ve nasıl verileceğine dair bir âyet nâzil olmamıştı. Allah Resûlü'nün bu konuda ayrıntılı bir uygulaması yoktu. Öyle anlaşılmaktadır ki, Mekke döneminde inen âyetlerde sözü edilen zekât ve sadaka, Müslümanların gönüllü olarak yapacakları nafîle bir ibadet şeklindeydi. Zaten o günlerde Müslümanların çoğu Mekke'de geçim sıkıntısı çekiyor, kendi hâllerinde yaşayıp, canlarını korumaya çalışıyorlardı. Verilecek malın miktarı müminlerin takdirine bırakılmıştı. Malının çoğunu veren olduğu gibi, bir bölümünü veren de oluyordu. Sahâbeye yön veren o günün şartları ve ihtiyaçları idi.

Müslümanlar Medine'ye hicret ettikten sonra, şartların iyileşmesiyle daha düzenli bir yapı içinde yaşamaya başladılar. Bu dönemde, önceden tavsiye üzerine yaptıkları bazı uygulamalar bağlayıcı hâle gelmişti. Medine'de inen âyetlerde bu vurgu açık bir şekilde görülmekteydi.¹² Hicretin ikinci yılından sonra¹³ Resûlullah (sav) zekâtın hangi mallardan verileceğini, verilecek malın miktarını ve şartlarını anlatarak farz olan zekâtın sınırlarını belirlemeye başladı.

Kur'ân-ı Kerîm'de, "*Sana Allah yolunda ne harcayacaklarını soruyorlar. De ki: İhtiyaç fazlasını.*"¹⁴ âyetiyle ancak belli bir miktarda malı olanların zekâtla yükümlü olduğu bildiriliyordu. Aynı şekilde Allah yolunda yapılan harcamalarda, "*ne elin sıklığı, ne de büsbütün açık olması*"¹⁵ istenmekteydi. Müminlerin dengeli hareket etmelerine dönük bu uyarı, Peygamberimizin ashâbına tavsiyeleri ile zihinlerde iyice şekilleniyordu. Nitekim elde ettiği bütün malı getirip Allah yolunda harcamak isteyen Ebû Husayn es-Sülemî'yi kastederek Allah Resûlü, "*Biriniz, sahip olduğu bütün malını getirip, 'Bu, sadakadır.' diyor, sonra da oturup insanlara avuç açıyor. Zekâtın en hayırlısı, verildikten sonra sahibini muhtaç duruma düşürmemelidir.*"¹⁶ buyurmuştu. Zekât veren kişi, belirlenen miktarı dağıttıktan sonra fakirleşmemeliydi.¹⁷ Bu nedenle verilecek zekât miktarı hesaplanırken ailenin temel ihtiyaçları¹⁸ ve ticaret ehlinin demirbaş malzemeleri¹⁹ nisap miktarına dâhil edilmiyordu.

Zamanla zenginler mallarının zekâtını bir yılda kaç kez vermeleri gerektiğini merak etmeye başladılar. Aynı zamanda fakirlerin hakkının muhafazası için de elde edilen malın zekâtının ne zaman verileceği bilinmeliydi. Resûlullah (sav), "*Allah'ın (dinine) göre, kişinin kazandığı malın üzerinden bir yıl geçmedikçe zekât alınmaz.*"²⁰ buyurarak zekâtın verileceği

¹¹ HM1740 İbn Hanbel, I, 202.

¹² Tevbe, 9/5.

¹³ İF3/266 İbn Hacer, *Fethu'l-bârî*, III, 266.

¹⁴ Bakara, 2/219.

¹⁵ İsrâ, 17/29.

¹⁶ D1673 Ebû Dâvûd, Zekât, 39.

¹⁷ M2386 Müslim, Zekât, 95; B1426 Buhârî, Zekât, 18.

¹⁸ B1463 Buhârî, Zekât, 45.

¹⁹ D1572 Ebû Dâvûd, Zekât, 5.

²⁰ T631 Tirmizî, Zekât, 10; D1573 Ebû Dâvûd, Zekât, 5.

zaman dilimini belirlemişti. Böylece bir yıl dolmadıkça varlıklı insanlardan zekât alınmayacaktı.

Allah Teâlâ, zekât verenlerden sırf O'nun rızasını gözetenleri mükâfatlandıracağını müjdeleyerek bu ibadetin riyasız bir şekilde yerine getirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.²¹ Dolayısıyla, zekât bir "borç/yük" gibi algılanmamalı, gönülden yerine getirilen bir ibadet olmalıdır.²² Bu bağlamda Allah Resûlü, bir taraftan muhtaç insanlara yapılan yardımların Allah tarafından kabul edilip mükâfatının da sürekli artacak şekilde değerlendirileceği müjdesini verirken;²³ diğer taraftan da zekâtı verilmeyen her bir malın, sahibi için acıklı bir azap vesilesi olacağı uyarısında bulunuyordu.²⁴

Zenginin, Rabbinin rızasına ermek arzusuyla yerine getirdiği farz bir ibadet olan zekâtın birçok hikmetleri vardır. Öncelikle zekât, bir yandan fakirlerin ihtiyacını karşılarken, diğer yandan da veren kişinin şahsiyetini geliştirmektedir. Zekât, hem maldaki kirleri temizlemekte hem de sahibini arındırmaktadır. Nitekim Yüce Allah Hz. Peygamber'e hitaben, "Onların mallarından zekât al ki, bununla onları temizleyesin ve arındırasın."²⁵ buyurmaktadır. Bu ise, zekâtın kişilere sağladığı maddî yararları vurguladığı gibi, konunun mânevî/ruhî boyutuna da işaret etmekteydi. Bu açıdan bakıldığında zekât vermek, hem malın hem de nefsin temizlenmesine yardımcı olmaktadır. Çünkü nefis, cimrilik ve aşırı dünya sevgisi ile yoğrulmuştur.²⁶

"Kim nefsinin cimriliğinden korunursa, işte onlar kurtuluşa erenlerdir."²⁷ buyuran Yüce Rabimiz, insanın benliğinde yer alan cimrilik hastalığının giderilmesi gerektiğine vurgu yapmaktadır. Kişi, zekât vermek suretiyle cimrilik hastalığından kurtulmakla kalmaz, aynı zamanda da kendisini cömertliğe alıştıırır. Böylece o, Yüce Allah'ın övgüsünü kazanır. Bu yönüyle zekât, cimrilik hastalığına şifa veren bir ilaç olur, kişiyi maddenin ve menfaatin esiri olmaktan kurtarır.

Allah, insanlar arasında inanan-inanmayan şeklinde bir ayırım yapmaksızın, herkese mal mülk verir.²⁸ Ancak bir insanın elinde mal ve mülkün bulunması onun Allah katında değerli bir şahıs olduğu anlamına gelmez. Mal sahibini değerli kılacak olan şey, o nimetlerin kadrini bilmesi ve şükürünü yerine getirmesi, yani malında fakirin hakkı bulunduğunu bilerek bunu ödemesidir. Bu anlamda insan, evlâtlarıyla olduğu gibi mallarıyla da imtihan edilmektedir.²⁹ İnsanların en fazla yanıldıkları konu ve başarısız oldukları imtihanlardan biri de mala olan aşırı düşkünlükleridir.

²¹ Bakara, 2/261-274.

²² T2211 Tirmizî, Fiten, 38; Tevbe, 9/98.

²³ M2342 Müslim, Zekât, 63; T661 Tirmizî, Zekât, 28.

²⁴ T3012 Tirmizî, Tefstru'l-Kur'an, 3; N2483 Nesâî, Zekât, 20; HM7553 İbn Hanbel, II, 262.

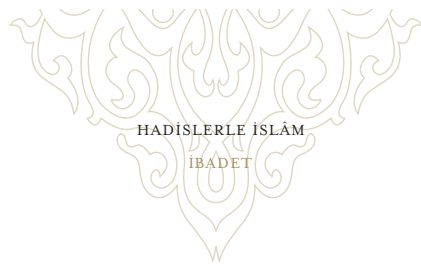
²⁵ Tevbe, 9/103.

²⁶ İsrâ, 17/100.

²⁷ Haşr, 59/9.

²⁸ İsrâ, 17/20.

²⁹ Teğâbün, 64/15.

Bu yüzden Sevgili Peygamberimiz ümmetinin böylesine bir mal sevgisine kapılmasından duyduğu endişeyi dile getirmiştir.³⁰

İbn Abbâs'ın anlattığına göre, “*Altın ve gümüşü biriktirip de Allah yolunda harcamayanlar yok mu, işte onlara elem verici bir azabı müjdele!*”³¹ âyeti inince Müslümanlar bu uyarı karşısında tedirgin oldular. Artık çocukları için mal bırakamayacakları endişesine kapıldılar.³² Bunun üzerine Hz. Ömer, “Ben (konunun aslını öğrenip) sizi rahatlatırım.” diyerek Allah'ın Resûlü'ne gitti ve “Ey Allah'ın Peygamberi! Ashâbın, bu âyetin ağırlığı altında eziliyor!” dedi. Allah Resûlü onun endişesini giderecek şekilde, “*Allah, zekâtı ancak mallarınızın kalan kısmını temizlemek için farz kıldı, mirası da sizden sonrakilere kalması için farz kıldı.*” buyurdu. Efendimizin bu sözleri karşısında Hz. Ömer, (sevincinden) tekbir getirdi.³³

Bu diyalog aynı zamanda Peygamber Efendimizin, “*Altın, gümüş ve güzel elbiselerin kulu olanlara yazıklar olsun!*”³⁴ sözünden neyi kastettiğini de açıklamaktadır. Dolayısıyla bu noktada kınanan durum mal sahibi olmak değildir. Aksine zekâtı verilen bir mala sahip olmak hem makbul hem de istenen bir durumdur. Nitekim Allah Resûlü'nün, “*Salih insanlar için temiz mal ne kadar da güzeldir!*”³⁵ buyurması da bu duruma işaret etmektedir.

Bedenin şükrü olduğu gibi, elde edilen malın da şükrü vardır. Efendimiz (sav), “*Her şeyin bir zekâtı vardır. Bedenin zekâtı da oruçtur.*”³⁶ buyururken insanın sahip olduğu her bir nimete karşı şükretmesi gerektiğini vurgular. Bu anlamda zekât, Allah'ın verdiği mala karşı şükür vazifesidir. Bedenin zekâtı olan orucun insan bedenini maddî ve mânevî olarak temizlemesi gibi, zekât da malî arındırır, bela ve musibetlere karşı ona korunak sağlar.

Zekât vesilesiyle mallarını gönüllü olarak harcamaya alışan müminler, kendileri kadar, diğer ihtiyaç sahiplerini de düşünürler. Artık ‘ben’ duygusu, ‘biz’ duygusuna dönüşmeye başlar. Bu duyguya sahip olan kişi, gerektiğinde zekât dışında da malî yardımlarda bulunur. Böylece kendi malından fedakârlık yaparak sevap kazanmaya çalışan kimse, başkalarının malını haksız yollarla elde etmeye kalkışmaz.

Zekâtın, malı temizleyen bir vasıta³⁷ olduğunu vurgulayan Hz. Peygamber, “*Mallarınızı zekât vererek korumaya alınız!*”³⁸ buyurmak suretiyle de zekâtın mânevî bir zırh olduğunu hatırlatır. Öte taraftan zekâtı verilmediği için temizlenmeyen, içerisinde fakirin hakkı olan bir malın akıbetinin hayırlı olmayacağını bildirir.³⁹

³⁰ D4297 Ebû Dâvûd, Melâhim, 5; HM8698 İbn Hanbel, II, 360.

³¹ Tevbe, 9/34.

³² BS7336 Beyhakî, es-Sünenü'l-kübrâ, IV, 140.

³³ D1664 Ebû Dâvûd, Zekât, 32.

³⁴ B6435 Buhârî, Rikâk, 10.

³⁵ HM17915 İbn Hanbel, IV, 197.

³⁶ İM1745 İbn Mâce, Sıyâm, 44.

³⁷ D1664 Ebû Dâvûd, Zekât, 32.

³⁸ BS6689 Beyhakî, es-Sünenü'l-kübrâ, III, 542; MK10196 Taberânî, el-Mu'cemü'l-kebir, X, 128.

³⁹ BS7760 Beyhakî, es-Sünenü'l-kübrâ, IV, 268.

Nebî (sav), “Allah, ganimetten haksız yere alınan (haram) bir maldan verilen sadaka ile abdestsiz kılınan namazı kabul etmez.”⁴⁰ ve “Allah güzeldir ancak güzel olan şeyleri kabul eder.”⁴¹ buyurarak zekâtın ancak helâl ve temiz mallardan kabul edileceğini bildirir. Şu hâlde namaz için abdest ile temizlik nasıl şart ise, zekât için de malın helâlinden kazanılmış olması şarttır. Böylece toplumda üretim faaliyetlerine mânevî ve ahlâkî bir boyut kazandırılarak insanlara dürüst iş yapma, helâl mal kazanma ve harcama bilinci aşılanmaktadır.

Kur’ân-ı Kerîm’de Allah rızası gözetilerek güzel bir şekilde infak edilen mal, Allah’a verilmiş bir borç sayılmakta ve karşılığının kat kat fazlasıyla yine Allah tarafından ödeneceği bildirilmektedir.⁴² Şeytan insana Allah yolunda harcamakla fakir olacağı şeklinde vesvese vermekte,⁴³ Yüce Allah ise zekâtlarını gereğince ve sadece O’nun rızası için verenlerin aslında mallarını kat kat artırdıklarını⁴⁴ ve verilen her zekâtın karşılığının ödeneceğini⁴⁵ müjdelemektedir. Peygamber Efendimiz de müminlere zekât vermekle mallarının azalmasından korkmamaları gerektiğini şu şekilde açıklar: “Sadaka/zekât vermek, maldan hiçbir şey eksiltmez.”⁴⁶ Malın artma ve azalma ölçüsünün sadece miktarla ilgili olmadığı düşünülürse, görünürde eksilmiş gibi olan malın, aslında zekâtı ödendiği için bereketlenip daha verimli hâle geldiği veya geleceği anlaşılır. “Allah, verilen sadakaları/zekâtları artırır.”⁴⁷ âyeti de bu durumu en güzel şekilde izah etmektedir.

Yüce Rabbimiz zekâtı farz kılmakla ihtiyaç sahiplerini elde edilen gelirden hak sahibi yapmıştır. Böylece zekâtla desteklenen muhtaç kişi, genel servet içinde bir payının olduğunu bilerek, zihnini meşgul eden fakirlik sıkıntısını hafifletmiş olur. Bu şekilde sıkıntıya maruz kalan onurlu insanların dilencilik ve karamsarlık gibi durumlara düşmelerinin önüne geçilmiş olur.

İslâm, insanların dünya saadetini önemsemiştir. Bazı rivayetlerde iyi bir eş, geniş bir ev, iyi bir binek birer saadet vesilesi olarak sunulmaktadır.⁴⁸ Öte taraftan Allah Resûlü, fakirliğin istenilmeyen, hatta Allah’a sığınılması gereken bir hâl olduğunu da belirtmiştir.⁴⁹ Asıl olan, her ferdin bütün imkânlarını zorlayarak kendi geçimini temin etmesidir.⁵⁰ Fakat bu imkânları elde edemeyip varlık sahibi olamayan insanların ihtiyaçlarının giderilmesi ve onların da aktif ve verimli bir şekilde toplum hayatına katılımlarının sağlanması toplumun genel huzuru açısından önemlidir. Bir yıl boyunca değişik ticarî faaliyetlerle insanlar arasında dolaşan servet, zekât vesilesiyle muhtaç kimselere de ulaşmaktadır. Böylece normal ticarî faaliyetlerdeki muhtemel dengesizlikler ve gelir dağılımındaki uçurumlar

⁴⁰ D59 Ebû Dâvûd, Tahâret, 31; N139 Nesâî, Tahâret, 104.

⁴¹ M2346 Müslim, Zekât, 65.

⁴² Bakara, 2/245.

⁴³ Bakara, 2/268.

⁴⁴ Rûm, 30/39.

⁴⁵ Sebe’, 34/39.

⁴⁶ M6592 Müslim, Birr, 69.

⁴⁷ Bakara, 2/276.

⁴⁸ NM2684 Hâkim, Müstedrek, III, 1010 (2/162).

⁴⁹ N5487 Nesâî, İstiâze, 29; D5090 Ebû Dâvûd, Edeb, 100-101.

⁵⁰ B1471 Buhârî, Zekât, 50.

asgarîye indirilmiş olur, toplumun bütün kesimlerinin bir şekilde mal do-
laşımına dâhil edilmesi sağlanır.

Zekât, İslâm'ın ilk kutlu kuşağı sahâbe tarafından çok iyi anlaşılıp uy-
gulanmıştı. Abdullah b. Mes'ûd, kendilerinin namazı dosdoğru kılmakla,
zekâtı vermekle emrolduklarını hatta zekât vermeyenin namazının bile
kabul edilmeyeceğini söylüyordu.⁵¹ Allah Resûlü'nün vefatından sonra ha-
life olan Hz. Ebû Bekir ise, Müslüman oldukları hâlde bazı kimselerin
zekât vermek istememeleri üzerine, zekât ve namazın birbirinden ayrıla-
maz dinî yükümlülükler olduğunu bildirmiş, hatta gerekirse bu kimselere
karşı savaş açacağını ilân etmişti.⁵²

Malî bir yükümlülük olan zekât, kişinin dünya malına karşı dengeli
bir duruş içinde olmasını sağlar. Toplumsal boyutları açısından değeren-
dirildiğinde, kardeşlik ve paylaşma duygularını geliştirir. Zekâtını veren
zengin, servetini mümin kardeşiyle paylaşmanın hazzını, güzelliğini ya-
şar. Bilir ki verdiği zekât hem bu dünyada arınması hem de âhirette ecir
kazanması için Hz. Peygamber'in deyişiyle “*delil*” olacaktır.⁵³ Yine Sevgili
Peygamberimizin müjdelediğine göre, “*Sadaka/zekât vermek, suyun ateşi
söndürdüğü gibi hataları yok eder.*”⁵⁴ İhtiyaç sahiplerinin bu paydan yararlan-
dıkları sırada yaşadıkları sevinç ve memnuniyet, verenin gönlünde huzura
ve genişliğe dönüşür. Böylece zekâtın tam olarak verildiği yerlerde denge
ve sükûnet egemen olur. Yoksul, zengin kardeşinin malına kem gözle bak-
mak şöyle dursun, kendisi de yararlandığı için o malı kendi gözü, kendi
malı gibi korur, kollar. Böyle bir ortamda, hırsızlık, kapkaç ve gasp gibi
malî suçlar azalır, zamanla yok olur.

⁵¹ MK10095 Taberânî, *el-Mu'cemü'l-kebir*, X, 103.

⁵² B1400 Buhârî, *Zekât*, 1;

D1556 Ebû Dâvûd, *Zekât*, 1.

⁵³ İM280 İbn Mâce, *Tahâret*, 5.

⁵⁴ T614 Tirmizî, *Cum'a*, 79;

İM4210 İbn Mâce, *Zühd*, 22.